

Кабінет Міністру України

вул. Грушевського, 12/2

м. Київ, 01008

Звернення

депутатів Київської обласної ради VII скликання до Кабінету Міністрів України стосовно розроблення та впровадження дієвого механізму здійснення погоджувальних процедур в процесі підготовки землепорядної документації щодо лісових ділянок, визначення кола суб'єктів, уповноважених на прийняття рішень про вилучення ділянок, строків їх прийняття та інших норм, необхідних для безперешкодної реалізації земельних прав громадою на безоплатне виділення місць для поховання

Питання вилучення земель лісогосподарського призначення, їх передачу в оренду із зміною цільового призначення, виникло у зв'язку із численними зверненнями від сільських рад громади Вишгородського району з питаннями щодо відсутності місць для здійснення поховання померлих, необхідністю облаштування нових кладовищ та /або розширення існуючих.

У відповідності до положень Закону України «Про поховання та похоронну справу», діяльність з поховання здійснюється на принципах гарантування державою належного поховання померлих, безоплатного виділення місць для поховання, забезпечення збереження місць поховання.

Слід наголосити на тому, що території для облаштування кладовищ передбачені генеральними планами населених пунктів Вишгородського району. Однак реалізація даних планів та облаштування місць для поховання на нових земельних ділянках фактично унеможливлена з наступних підстав.

Аналіз законодавства виявив наявність законодавчої можливості здійснити вилучення земель лісогосподарського призначення з метою облаштування кладовища, при цьому, нормативно-правові акти, що регулюють дане питання, не містять чіткого порядку здійснення даної процедури, що фактично унеможлиблює такі дії.

У відповідності до положень ст. 57 Лісового Кодексу України - зміна цільового призначення земельних лісових ділянок з метою їх використання в цілях, не пов'язаних з веденням лісового господарства, провадиться органами виконавчої влади або органами місцевого самоврядування, які приймають рішення про передачу цих земельних ділянок у власність або надання у постійне користування відповідно до Земельного кодексу України.

Згідно з статтею 149 Земельного Кодексу України визначено, що земельні ділянки, надані у постійне користування із земель державної та комунальної власності, можуть вилучатися для суспільних та інших потреб за рішенням органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування на підставі та в порядку, передбачених цим Кодексом.

Розпорядження КМУ № 610-р від 10.04.2008 р., визначає, що з метою недопущення фактів порушення інтересів держави і суспільства під час відчуження та зміни цільового призначення земельних лісових ділянок Мінприроди, Мінагрополітики, Міноборони, Держкомлісгоспу та Держкомзему до законодавчого врегулювання питань запобігання зловживанням у цій сфері необхідно зупинити прийняття рішень про надання згоди на вилучення ділянок, їх передачу у власність та оренду із зміною цільового призначення, крім випадків, коли за умови обґрунтування неможливості реалізації альтернативних варіантів вирішення питання, ділянки передаються у постійне користування та/або в оренду для будівництва, реконструкції, ремонту залізничних ліній та автомобільних доріг, а також – для розміщення кладовищ.

Проте, частину 4 статті 20 Земельного Кодексу України, яка регламентувала порядок змін цільового призначення земель, зайнятих лісами, визначала коло суб'єктів, уповноважених на прийняття такого рішення, встановлювала ряд державних органів, висновки яких слід враховувати, а також регламентувала повноваження КМУ в питанні зміни цільового призначення лісових ділянок, було виключено на підставі Закону № 5395-VI від 02.10.2012 р.

21.03.2013 року набрала чинність постанова Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2013 р. № 154 «Про внесення змін до Порядку проведення інвентаризації земель та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України», якою були визнані не чинними підзаконні нормативні акти, які детально регламентували процедурні тонкощі порушеного питання.

На підставі вище згаданого, враховуючи відсутність чіткої процедури обґрунтування неможливості реалізації альтернативних варіантів вирішення питання, відсутності чіткого правового регулювання погоджувальних процедур, лісові господарства та інші галузеві органи відмовляють в погодженні проектів землеустрою щодо вилучення земельних ділянок зі складу земель лісогосподарського призначення для облаштування кладовищ.

Слід зауважити, що Розпорядження КМУ № 610-р від 10.04.2008 р., положення якого фактично унеможливило реалізацію права громади на вилучення лісових земель для суспільних потреб, хоча і носять тимчасовий характер і введені в дію до законодавчого врегулювання питань запобігання зловживань у цій сфері, все ж таки, не узгоджуються, а в деяких випадках, протирічать Лісовому, Земельному кодексу, Закону України «Про охорону природного навколишнього середовища».

Заслуговує на увагу і той факт, що даний підзаконний нормативний акт, яким фактично зупинено дію окремих положень Лісового та Земельного Кодексів, не пройшов реєстрацію в Міністерстві юстиції України.

Спроби визначитись із законністю положень, визначених в Розпорядженні № 610-р, в судовому порядку, сформували неоднозначну судову практику з цього питання.

Отже, відсутність правових норм, які б чітко визначали процедуру здійснення вилучення лісових земельних ділянок для суспільних потреб, як то облаштування кладовища, породжує ухилення уповноважених органів від розгляду таких питань, неправомірні відмови у погодженні проектів землеустрою, а також можливість зловживання в цій сфері.

Правовий вакуум і неможливість оперативного прийняття рішень у зв'язку з цим, породжує соціальну напругу і створює передумови для конфліктів між органами влади і громадою в регіонах, де питання нових місць для поховання потребує негайного вирішення.

Викладені обставини дають обґрунтовані підстави стверджувати про необхідність розроблення та впровадження правового механізму для вирішення питань щодо розпорядження земельними лісовими ділянками.

Користуючись правами депутата місцевої ради, передбаченими ст. 21 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад», з метою термінового вирішення соціально-важливого питання, запобігання зловживань у сфері земельних відносин, забезпечення реалізації прав громади, звертаємось до вищого органу виконавчої влади в Україні щодо необхідності розроблення та впровадження в дію правових норм, які дозволять привести положення законодавства з питання вилучення лісових земельних ділянок для суспільних потреб у відповідність до Конституції України, положень Лісового і Земельного кодексів України.

Враховуючи зазначене вище, просимо терміново розробити та впровадити дієвий механізм здійснення погоджувальних процедур в процесі підготовки землевпорядної документації щодо лісових ділянок, визначення кола суб'єктів, уповноважених на прийняття рішень про вилучення ділянок, строків їх прийняття та інших норм, необхідних для безперешкодної реалізації земельних прав громадою на безоплатне виділення місць для поховання.

Підтримано
рішенням Київської обласної ради
від 16.03.2017 № 243-12-VII